

ข้อคิดจากการจัดการ

ศึกษาทางการทหารป้องกัน เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างประเทศ

พันเอก ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล

ผู้อำนวยการกองภูมิภาคศึกษา

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทความเรื่องนี้ ผู้เขียนมีความประสงค์จะเผยแพร่แนวความคิดของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนในการสร้างความไว้วางใจระหว่างประเทศโดยใช้กองทัพปลดปล่อยประชาชนจีน (Chinese People's Liberation Army : PLA) จัดการศึกษาทางการทหารระหว่างกองทัพของจีนกับกองทัพของประเทศต่างๆ

ความเป็นมา

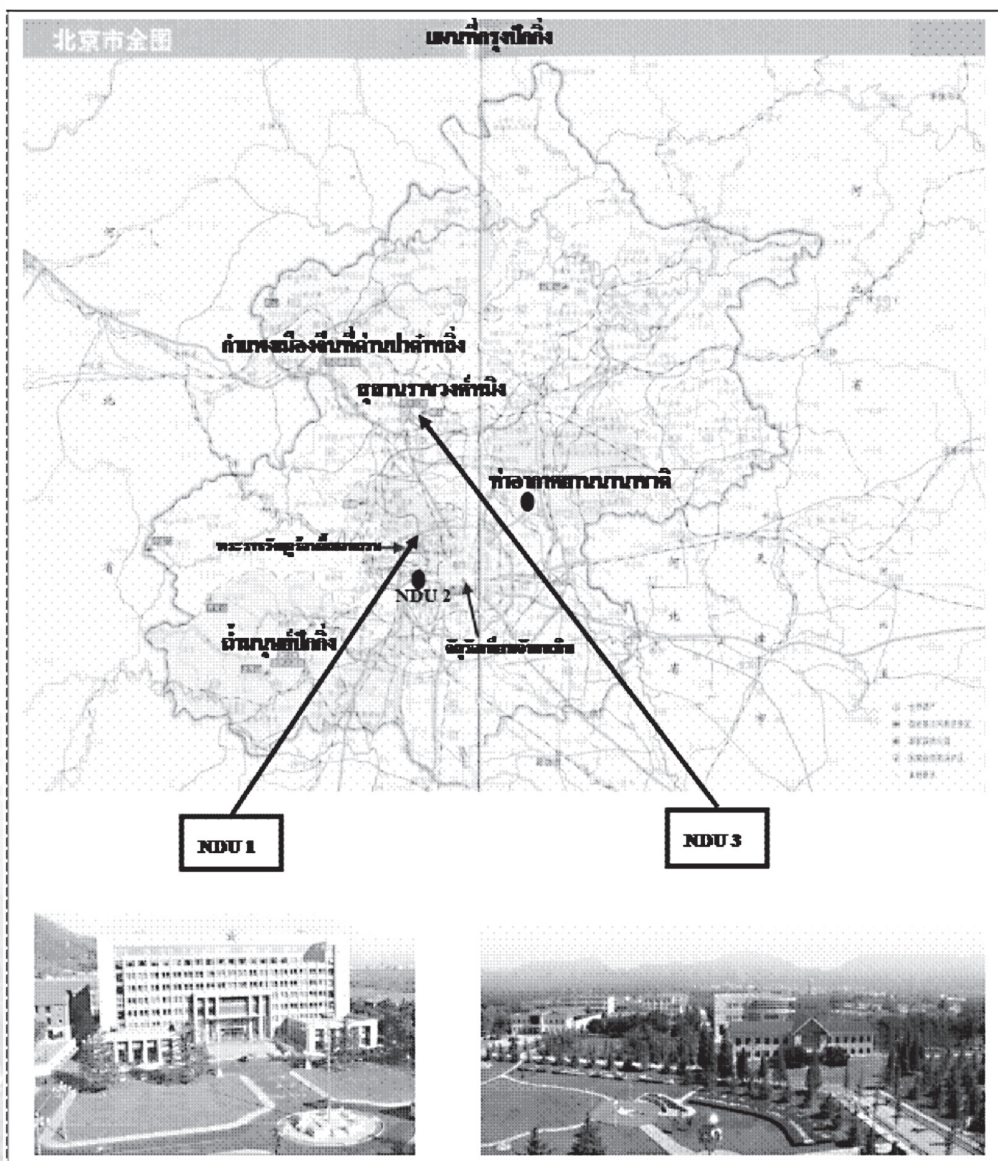
กองทัพปลดปล่อยประชาชนจีนได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ (National Defense University : NDU) เป็นหน่วยงานดำเนินการซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับสูงของกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีน และมีสายงานการบังคับบัญชาขึ้นโดยตรงต่อคณะกรรมการทหารกลาง (Central Military Commission : CMC) มีนายหู จิ่นเทา ประธานาธิบดีและเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีน เป็นประธานคณะกรรมการทหารกลาง (จะสิ้นสุดวาระในปี พ.ศ. ๒๕๕๕) และมีพลเอก เหลียง กวงเหลียน รัฐมนตรีกลาโหมเป็นกรรมการร่วมอยู่ในคณะฯ มีหน้าที่ควบคุมบังคับบัญชาและกำกับดูแลนโยบายด้านกิจการทหารทั้งปวง

มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศได้ถือกำเนิดมาจากหน่วยการศึกษาของกองทัพแดง (Red Army) ซึ่งก่อตั้งโดยประธานเหมา เจ๋อตง เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๐ (ก่อนการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน ๑ ตุลาคม ๒๔๙๒) โดยมีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมทั้งความ

ท้าทายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและความทันสมัยในการป้องกันประเทศ ด้วยการมุ่งสร้างความสามารถพิเศษสำหรับนายทหารระดับสูงและการสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับทฤษฎีทางการทหาร รวมทั้งการให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการทหารกลางและกองบัญชาการทั่วไปในการตัดสินใจ การจัดการศึกษาและการวิจัยด้านการป้องกันประเทศรวมถึงการสร้างความสำเร็จตลอดจนความร่วมมือกับกองทัพของประเทศต่าง ๆ

การดำรงสถานะของการเป็นกองทัพของพรรคคอมมิวนิสต์ที่มีกฎระเบียบและวินัย และมีการฝึกหลักในการจัดการศึกษาดังกล่าว จึงทำให้มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศซึ่งปัจจุบันมีที่ตั้งอยู่ในกรุงปักกิ่งต้องจัดแบ่งพื้นที่ของมหาวิทยาลัยออกเป็น ๓ ส่วน คือ

ส่วนแรก มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศแห่งที่หนึ่ง (NDU 1) เป็นที่ตั้งกองบัญชาการหลักของมหาวิทยาลัย มีหน่วยงานที่สำคัญ เช่น ศูนย์จำลองยุทธ

และอาคารเรียนสำหรับนายทหารนักเรียนของจีน ตั้งอยู่ใกล้กับบริเวณที่ตั้งของพระราชวังฤดูร้อน อี้เหอหยวน อยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของใจกลางกรุงปักกิ่ง (จัตุรัสเทียนอันเหมิน)

ส่วนที่สอง มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศแห่งที่สอง (NDU 2) เป็นที่พักสำหรับครูอาจารย์ ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกของใจกลางกรุงปักกิ่ง

ส่วนที่สาม มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศแห่งที่สาม (NDU 3) เป็นที่ตั้งของวิทยาลัยป้องกันประเทศ (College of Defense Studies : CDS) เพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับนายทหารนักเรียนจากต่างประเทศ ตั้งอยู่ใกล้กับสุสานราชวงศ์หมิง ในเขตซางผิง บริเวณชานกรุงปักกิ่ง ด้านทิศเหนือ ห่างจากใจกลางกรุงปักกิ่งประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

ผลงานที่สำคัญของมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศคือ การเสนอผลงานการวิจัยและการสัมมนาทางวิชาการในด้านการป้องกันประเทศเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการทหารกลาง โดยมีการเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากรที่เป็นนักวิชาการและนักวิจัยประมาณ ๔๕๓ คน ซึ่งในจำนวนนั้นเป็นอาจารย์ระดับศาสตราจารย์ ๑๑๒ คน และอาจารย์ในระดับรองศาสตราจารย์ ๒๑๗ คน รวมทั้งอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนที่มีความสมบูรณ์

ดังนั้น ในทุก ๆ ปี ประธานคณะกรรมการทหารกลางรวมทั้งผู้นำของพรรคคอมมิวนิสต์จีนและผู้บริหารในคณะรัฐบาลจะเดินทางมาเยือนมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ เพื่อติดตามความ

ก้าวหน้าในการดำเนินงานและร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศอยู่เสมอ

การจัดหลักสูตรการศึกษา

ผู้เขียนได้รับอนุมัติให้เป็นผู้แทนของกองทัพไทยให้เดินทางไปเข้ารับการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรการสัมมนาระหว่างประเทศ (International Symposium Course 2010) ณ วิทยาลัยป้องกันประเทศมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศแห่งที่สาม (NDU 3) ตั้งแต่วันเสาร์ที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึงวันเสาร์ที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ รวมเป็นเวลา ๒๒ วัน ซึ่งวิทยาลัยป้องกันประเทศของจีนได้เปิดหลักสูตรนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยดำเนินการเปิดปีละ ๑ รุ่น และแต่ละรุ่นจะมีระยะเวลาการศึกษาประมาณ ๖ สัปดาห์ (เว้นในรุ่นที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ และรุ่นที่ ๑๒ มีระยะเวลาการศึกษาประมาณ ๓ สัปดาห์)

ในการศึกษาปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นรุ่นที่ ๑๒ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งเป็นนายทหารจากประเทศต่างๆ ชั้นยศตั้งแต่ระดับพันโทขึ้นไปรวม ๑๙ ประเทศ จำนวน ๒๑ นาย (เรียงลำดับตามอักษรของชื่อประเทศในภาษาอังกฤษ) ได้แก่ ออสเตรเลีย บังกลาเทศ กัมพูชา แคนาดา จีน (เข้าร่วม ๓ นาย) ญี่ปุ่น ลาว มาเลเซีย มองโกเลีย พม่า เนปาล นิวซีแลนด์ ปากีสถาน เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ศรีลังกา ไทย สหรัฐอเมริกา และ เวียดนาม โดยมีผู้เข้าร่วมการศึกษาจากสหรัฐฯ ญี่ปุ่นและออสเตรเลีย เป็นผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำกรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

รูปแบบของการจัดหลักสูตร

หลักสูตรนี้ได้แบ่งรูปแบบการจัดการศึกษาออกเป็น ๓ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ เป็นการบรรยายและซักถามปัญหาในชั้นเรียนในหัวข้อต่าง ๆ โดยใช้คณะอาจารย์ของมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศเป็นผู้บรรยายหลัก และเชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านการทหารของกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีน ผู้เชี่ยวชาญด้านการต่างประเทศจากกระทรวงการต่างประเทศและศาสตราจารย์จากมหาวิทยาลัยต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยปักกิ่งและมหาวิทยาลัยชิงหัว เป็นต้น หัวข้อที่บรรยายได้แก่

- สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
- ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีกำลังอำนาจกับความมั่นคงในภูมิภาค
- ความมั่นคงของเส้นทางการคมนาคมทางทะเล
- สถานการณ์และความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้าย
- แนวทางความร่วมมือของการรักษาความมั่นคงในภูมิภาค

- นโยบายต่างประเทศและการป้องกันประเทศของจีนกับปัญหาความมั่นคง

รูปแบบที่ ๒ เป็นการสัมมนากลุ่มย่อยในหัวข้อที่ได้บรรยายในชั้นเรียน เพื่อระดมแนวคิดในการแก้ไขปัญหาในรายละเอียดที่สามารถจะนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นให้นายทหารทุกคนยอมรับในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่และใช้เหตุผลในการประสานแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสันติ

รูปแบบที่ ๓ การดูงานหน่วยงานทางทหารและการศึกษาภูมิประเทศ เพื่อให้ นายทหารจากประเทศต่างๆ ได้เข้าใจในการดำเนินนโยบายการต่างประเทศและการป้องกันประเทศของจีน อันจะนำมาซึ่งมาตรการที่จะเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างประเทศได้ โดยจัดให้ไปดูงาน ณ หน่วยงานทางทหารและหน่วยงานพลเรือน ทั้งที่ตั้งอยู่ในกรุงปักกิ่งและมณฑลอื่น ๆ ได้แก่

- ดูงานการดำเนินความสัมพันธ์ทางทหารของสำนักวิเทศสัมพันธ์ กระทรวงกลาโหม

- ดูงานการต่อต้านการก่อการร้ายของหน่วยตำรวจพิเศษ

- ดูงานการรักษาสันติภาพของศูนย์รักษาสันติภาพ กระทรวงกลาโหม

- ดูงานการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมในกรุงปักกิ่งและที่เมืองหางโจว มณฑลเจ้อเจียง การศึกษาพื้นที่ความมั่นคงทางทะเลที่เมืองเซี่ยเหมิน มณฑลฝูเจี้ยน

รูปแบบที่ ๔ เป็นการนำเสนอผลงานการศึกษาวิเคราะห์ส่วนบุคคลและการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในท้องสัมมนา รวม โดยผู้เข้ารับการศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก จำนวน ๑ เรื่อง และเขียนเป็นภาษาอังกฤษจำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๕๐๐ คำ โดยต้องนำเสนอเป็นเวลาไม่เกิน ๓๐ นาที เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการศึกษารวมทั้งคณาจารย์ของวิทยาลัยป้องกันประเทศและผู้เชี่ยวชาญที่วิทยาลัยป้องกันประเทศเชิญมาร่วมรับฟังได้ซักถามปัญหา

หัวใจสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรนี้ได้มุ่งเน้นให้ผู้ศึกษาได้ใช้ประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน รวมทั้งข้อคิดเห็น

เชิงวิชาการจากการรับฟังการบรรยายในชั้นเรียน และการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการสัมมนา กลุ่ม ตลอดจนการดูงานหน่วยงานในพื้นที่ต่างๆ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อนำมาวิเคราะห์และเขียนเป็นผลงานการศึกษาส่วนบุคคล ซึ่งผู้เขียนได้นำเสนอเรื่อง “ทางออกของจีนต่อปัญหาความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก” และได้จัดทำเป็นแผนภูมิประกอบการบรรยายนำเสนอในห้องสัมมนา รวม

ผู้เขียนได้นำเสนอว่า แนวทางที่จะนำไปสู่ทางออกของจีนต่อปัญหาความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เพื่อสร้างความไว้วางใจเพื่อนำนานาชาติได้เข้าใจว่าจีนไม่ใช่ภัยคุกคามของภูมิภาค และจีนจะเป็นประเทศใหญ่ที่มีความรับผิดชอบรวมทั้งมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งภายในภูมิภาค ตลอดจนพัฒนาภูมิภาคให้มีเสถียรภาพความมั่นคงได้นั้น ควรประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง เป้าหมายของจีนที่ต้องการนำเสนอในเวทีระหว่างประเทศว่าจีนไม่ใช่ประเทศที่เป็นภัยคุกคาม โดยตั้ง ENDS (เป้าหมาย) ในเรื่องความสงบของสภาวะแวดล้อมในภูมิภาค (เพื่อให้จีนสามารถพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนได้อย่างต่อเนื่อง) ความปรองดอง (เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างประเทศและความขัดแย้งภายในประเทศ) และการพัฒนาที่ยั่งยืน (เพื่อรักษาความสมดุลทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการป้องกันประเทศ)

ขั้นตอนที่สอง แนวทางที่จีนใช้ (WAYS) คือ แนวทางที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาโดยสันติวิธี โดยนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจด้านความมั่นคงที่ครอบคลุมปัญหาทั้งภายในรวมทั้งภายนอกประเทศและความร่วมมือด้านความมั่นคงที่เน้นการดำเนินการต่อความมั่นคงระหว่างประเทศ ซึ่งทำให้สามารถอธิบายสนับสนุนต่อแนวคิดความมั่นคงใหม่ที่เน้นความเชื่อมั่นในการได้มาซึ่งผลประโยชน์ร่วมกันบนพื้นฐานของความเสมอภาครวมถึงความร่วมมืออย่างใกล้ชิด และหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติห้าประการ อันได้แก่ การเคารพในอธิปไตยเหนือดินแดนของกันและกัน การไม่รุกรานกันและกัน การไม่แทรกแซงกิจการภายในประเทศของกันและกัน การอำนวยความสะดวกทั้งสองฝ่ายอย่างเท่าเทียม และอยู่ร่วมกันอย่างสันติเพื่อเพิ่มความไว้นื้อเชื่อใจต่อกันและกระชับความร่วมมือระหว่างประเทศ

ขั้นตอนที่สาม เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ (MEANS) โดยจีนเน้นการใช้มาตรการเพื่อสร้างความไว้นื้อเชื่อใจที่จะนำไปสู่ความร่วมมือทั้งในรูปแบบทวิภาคีและแบบพหุภาคี

เมื่อได้ดำเนินการตามกระบวนการในขั้นตอนที่หนึ่งถึงขั้นตอนที่สามแล้วจะสามารถสร้างการรับรู้ (Perception) ใหม่ ๆ ที่ทำให้นานาประเทศจะเข้าใจจีนและเคารพ (Respect) ในบทบาทของจีนอันเป็นโอกาส (Opportunities) ให้จีนบรรลุเป้าหมาย (ENDs) ที่จะนำจีนเข้าสู่การยอมรับของชุมชนระหว่างประเทศ (International Community) ซึ่งจะทำให้จีนสามารถผลักดันยุทธศาสตร์ร่วม (Common Strategy) เพื่อกำหนดแนวนโยบายความมั่นคงร่วมอันจะนำไปสู่การสร้างบรรทัดฐานระหว่างประเทศ (International Norms) เพื่อขจัดอุปสรรคปัญหาความหวาดระแวงของประเทศต่าง ๆ ที่เกิดจากการรับรู้ที่เห็นว่าจีนเป็นภัยคุกคาม โดยสามารถผลักดันให้ประเทศต่าง ๆ ทบทวน (Rethinking) เพื่อรักษาแนวทางการแก้ไขปัญหาย่างสันติวิธี (Peaceful Resolution) อันจะทำให้สภาวะแวดล้อมใน

ภูมิภาคเกิดความสงบ ส่งผลให้จีนสามารถพัฒนาเศรษฐกิจได้ตามแผนที่กำหนดไว้

แนวคิดดังกล่าวมีความสอดคล้องกับคำบรรยายเรื่อง นโยบายการป้องกันประเทศของจีน โดย พลตรี จู เฉิงหู่ (Zhu Chenghu) ผู้อำนวยการสถาบันศึกษายุทธศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ ที่ได้บรรยายในชั้นเรียนให้ผู้เข้ารับการศึกษารับฟังว่า นโยบายการป้องกันประเทศของจีนตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวางแผนเพื่อพัฒนาและใช้กองกำลังทหารเพื่อการป้องกันประเทศ โดยมีองค์ประกอบต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่

ประการแรก มุ่งดำรงรักษาความมั่นคงของประเทศและเพื่อการรวมประเทศรวมทั้งรักษาผลประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ ด้วยการดำเนินการในประเด็นต่างๆ โดยจะยืนหยัดในการต่อสู้และต่อต้านการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่ก้าวร้าว, จะปกป้องอธิปไตยแห่งดินแดนทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศจากการรุกราน, จะปกป้องเส้นทางคมนาคมทางทะเลให้ปราศจากภัยคุกคาม, จะต่อต้านการใช้กำลังทหารในการปิดล้อม รวมทั้งจะดำรงรักษาขีดความสามารถในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นวิกฤติการณ์เพื่อรักษาความสงบและป้องกันการเกิดสงคราม แต่จะต้องได้รับชัยชนะหากจำเป็นต้องทำสงคราม

ประการที่สอง มุ่งรักษาความมั่นคงอย่างรอบด้านโดยใช้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของการป้องกันประเทศและการพัฒนากองทัพ

ประการที่สาม มุ่งพัฒนากองทัพให้มีขีดความสามารถในด้านการปฏิบัติการข่าวสาร

ประการที่สี่ มุ่งนำแผนทางยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในการป้องกันประเทศ โดยเตรียมความพร้อมของกำลังกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีนประกอบด้วย

- กองทัพบกต้องมีความพร้อมในการเคลื่อนที่อย่างคล่องแคล่ว สามารถปฏิบัติการจากการป้องกันในระดับภูมิภาคสู่ภูมิภาคอื่นๆ มีขีดความ

สามารถในการปฏิบัติการร่วมระหว่างภาคพื้นและอากาศรวมทั้งการเคลื่อนที่ในระยะไกล พร้อมทั้งสามารถปฏิบัติการพิเศษเพื่อการช่วยเหลือที่รวดเร็ว

- กองทัพเรือต้องมีความพร้อมในการปฏิบัติการในทะเลลึกและได้รับการสนับสนุนในการปฏิบัติการร่วมทางทะเลและซีปนาวอในการโจมตีตอบโต้

- กองทัพอากาศต้องมีความรวดเร็วในการใช้กำลังทางอากาศเพื่อป้องกันขอบเขตทางอากาศของจีนทั้งในเชิงรับและเชิงรุก รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการทางอากาศและการใช้จรวดเพื่อป้องกันตลอดจนมีระบบการเตือนภัยล่วงหน้าและมีโครงการพัฒนากำลังทางยุทธศาสตร์

- กองกำลังปืนใหญ่ที่สอง (กองกำลังอาวุธทางยุทธศาสตร์) ต้องมีขีดความสามารถในการพัฒนาซีปนาวอข้ามทวีปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันทางยุทธศาสตร์ภายใต้เงื่อนไขของการปฏิบัติการข่าวสารที่ทันสมัย

- กองกำลังตำรวจต้องมีขีดความสามารถในการป้องกันรักษาความมั่นคงของประเทศและความมั่นคงทางด้านสังคมเพื่อดำรงเป้าหมายของประชาชนในการดำเนินชีวิตได้อย่างสงบสุขตั้งแต่นิยามปกติ โดยมีความพร้อมในการเผชิญหน้ากับภัยคุกคามที่มีได้คาดคิดจากการก่อการร้ายและภัยคุกคามทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนในยามสงครามสามารถปฏิบัติการร่วมเพื่อป้องกันประเทศสนับสนุนกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีนได้

ประการที่ห้า มุ่งการดำเนินนโยบายการป้องกันอาวุธนิวเคลียร์ โดยมีเป้าหมายพื้นฐานเพื่อการป้องปรามประเทศอื่นๆ ในการใช้อาวุธนิวเคลียร์ต่อจีนหรือที่จะเป็นภัยคุกคามต่อจีน ซึ่งจีนจะไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ก่อนโดยที่ปราศจากเหตุผลอันสมควรและจะไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ต่อประเทศที่ไม่มีอาวุธนิวเคลียร์หรือต่อพื้นที่ที่ปราศจากอาวุธนิวเคลียร์ รวมทั้งจีนเห็นด้วยกับการห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์และการกำจัดอาวุธนิวเคลียร์ และจีนยึดมั่นอยู่บนพื้นฐานที่จะใช้อาวุธนิวเคลียร์ในการ

ตอบโต้เพื่อการป้องกันตนเองรวมทั้งจะพัฒนาอย่างมีขีดจำกัดเพื่อดำรงสถานะในการรักษาความมั่นคงของประเทศและการป้องปราม นอกจากนี้ กองกำลังอาวุธนิวเคลียร์ของจีนก็อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยตรงจากคณะกรรมการทหารกลาง ซึ่งจีนได้ระมัดระวังในการพัฒนากองกำลังอาวุธนิวเคลียร์ โดยไม่ได้ดำเนินการเพื่อการแข่งขันทั้งในอดีตและในอนาคต

ประการที่หก มุ่งดำรงรักษาสภาวะแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างสันติ ซึ่งนโยบายการป้องกันประเทศของจีนจะอยู่บนพื้นฐานการใช้กำลังทหารเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวิธี โดยมีแรงผลักดันด้านต่างๆ เนื่องจากการมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่มีความแตกต่างกัน และสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงของจีนมีความซับซ้อน โดยจีนจะมีความรับผิดชอบต่อการกิจทางประวัติศาสตร์ของโลก นอกจากนี้ จีนยังได้รับผลกระทบภัยพิบัติทางธรรมชาติบ่อยครั้ง ซึ่งทำให้จีนต้องนำบทเรียนทางประวัติศาสตร์มาทบทวนอยู่เสมอ รวมทั้งได้รับผลกระทบจากการปฏิวัติทางการทหารและการเปลี่ยนแปลงรูปแบบทางการทหาร

สำหรับแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบของนโยบายการป้องกันประเทศของจีนจะดำเนินไปเพื่อเสริมต่อแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงใหม่ของจีนในการสร้างความเชื่อมั่นร่วมกัน ด้วยการมีผลประโยชน์ร่วมกัน บนความเสมอภาคกันและมีความร่วมมือระหว่างกัน โดยจีนได้ประเมินสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงและเน้นขอบเขตในเรื่องต่างๆ อันนำไปสู่การกำหนดนโยบายต่างประเทศได้แก่

เรื่องแรก ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่ต้องมีเสถียรภาพและความมั่นคง

เรื่องที่สอง ต้องไม่มีภัยคุกคามขนาดใหญ่ที่สามารถจะมาโจมตีจีน

เรื่องที่สาม จีนจะยืนหยัดในการดำรงรักษา

ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในความเป็นมิตรที่ดีและมีความร่วมมือกับประเทศรอบบ้าน เนื่องจากจีนมีปัญหาเขตแดนกับประเทศรอบบ้านจำนวนมาก โดยเฉพาะปัญหาใหญ่ด้านไต้หวัน และความซับซ้อนของปัญหาในภูมิภาคทำให้เพิ่มความตึงเครียดรวมทั้งการที่เขตแดนมีความทับซ้อนกันได้ส่งผลให้จีนมีปัญหาความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ทางทะเลกับบางประเทศ

ดังนั้น นโยบายต่างประเทศของจีนจึงได้เน้นในประเด็นสำคัญ ๖ ประการ ได้แก่

๑. การไม่ก้าวร้าว
๒. การไม่ขยายอำนาจ
๓. การไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น
๔. การไม่เป็นพันธมิตรกับประเทศใดๆ ที่จะนำไปสู่ความขัดแย้ง
๕. การไม่ตั้งฐานทัพในดินแดนของประเทศอื่น
๖. การไม่ส่งกองกำลังทหารออกนอกประเทศ

จุดสำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของจีน คือ การดำเนินการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศโดยใช้เครื่องมือที่สันติวิธีและจะดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาที่สงบ โดยเน้นทฤษฎีสังคมโลกที่ต้องมีปรองดองทุกๆ ด้าน คือ

- ด้านการเมือง จีนจะเคารพเชื่อมั่นและเน้นความเสมอภาคกันในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการมีประชาธิปไตยที่ก้าวหน้าร่วมกัน

- ด้านเศรษฐกิจ จีนจะร่วมมือกับประเทศต่างๆ เพื่อความเข้มแข็งอย่างได้สมดุลในการพัฒนาเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์

- ด้านวัฒนธรรม จีนจะเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศอื่นๆ และยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาความมั่งคั่ง

- ด้านความมั่นคง จีนจะร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี หลีกเลี่ยงสงคราม และดำรงรักษาความสงบและสันติภาพของโลกร่วมกัน

- ด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม จีนจะร่วมทำงานกับนานาประเทศเพื่อรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม

แต่การดำเนินการเพื่อความทันสมัยของจีนดังกล่าวในการป้องกันประเทศต้องได้รับความร่วมมือจากประเทศต่างๆ จึงจะประสบผลสำเร็จ โดยย่อมมีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคโดยเฉพาะพื้นฐานของปัญหาอันเกิดจากความหวาดระแวงและการไม่ไว้วางใจระหว่างกัน ประเด็นดังกล่าวนี้มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขด้วยการสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อกัน ซึ่งการแลกเปลี่ยนบุคลากรที่เป็นนายทหารระหว่างกองทัพจีนกับกองทัพประเทศต่างๆ จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และมีความเข้าใจกันอันจะนำไปสู่การสร้าง ความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกันได้

การสนับสนุนจากเจ้าภาพ

มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศในฐานะเป็นเจ้าภาพจัดหลักสูตรได้ให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ค่าโดยสารเครื่องบินไปกลับในการเดินทางไปศึกษาภูมิประเทศตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ละปีจากกรุงเทพไปเมืองหางโจว มณฑลเจ้อเจียง จากเมืองหางโจว มณฑลเจ้อเจียง ไปเมืองเซี่ยเหมิน มณฑลฝูเจี้ยน และจากเมืองเซี่ยเหมิน มณฑลฝูเจี้ยน กลับกรุงเทพ

๒. ค่าอาหารทุกมื้อ ณ ห้องอาหารในวิทยาลัยป้องกันประเทศ และเมื่อเดินทางไปดูงานต่างพื้นที่

๓. ห้องพักในหอพักนายทหารภายในวิทยาลัยป้องกันประเทศซึ่งมีเครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

๔. บัตรโทรศัพท์ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศรวมทั้งการให้บริการถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์

๕. หนังสือตำราและอุปกรณ์เครื่องเขียน ตลอดจนกระเป๋าสารอย่างดี

ผลที่ได้รับจากการเข้ารับการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อทางราชการ คือ

๑. สามารถนำแนวคิดจากการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับนายทหารประเทศต่าง ๆ ในการสัมมนากลุ่มย่อยและการสัมมนารวม สามารถนำมากำหนดค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อประกอบการบรรยายและการเขียนเอกสารทางวิชาการและทำการวิจัยเพื่อใช้

ในการสัมมนาทางวิชาการครั้งต่อไป

๒. ข้อคิดจากการดูงานสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานด้านการศึกษาของกองทัพไทยในการจัดการ

ศึกษาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางการทหารกับกองทัพจีนและกองทัพของประเทศต่าง ๆ เช่น หลักสูตรการสัมมนาระหว่างประเทศ เป็นต้น

๓. การได้พบสนทนากับ พลเอก หวาง สี่ปัน ผู้บัญชาการมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ และพลตรี จาง อิงลี่ ผู้บัญชาการวิทยาลัยป้องกันประเทศ รวมทั้งผู้บรรยายซึ่งเป็นระดับศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศและจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของจีน ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญจากกระทรวงการต่างประเทศของจีน ซึ่งทำให้ได้เรียนรู้ข้อคิดทั้งในทางวิชาการและประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน

อันเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างกองทัพของไทยกับกองทัพของจีน นอกจากนี้ยังได้มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์กับนายทหารจากประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียนเพื่อประสานความร่วมมือในอนาคตต่อไป

สรุป

การจัดการศึกษาทางการทหารของกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีนโดยเฉพาะหลักสูตรการสัมมนาระหว่างประเทศที่ได้มอบหมายให้วิทยาลัยป้องกันประเทศ มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ เป็นหน่วยดำเนินการจัดการศึกษาปีละหนึ่งรุ่น ในราวช่วงปลายปี มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีสำหรับให้นายทหารประเทศต่างๆ ได้เข้าร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นจากการศึกษาวิเคราะห์ภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก รวมทั้งค้นหาแนวทางที่จะสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือด้านความมั่นคงในภูมิภาค อันจะนำไปสู่สร้างความเข้าใจในความเป็นมิตรและความเชื่อใจต่อกันทางการทหารระหว่างประเทศต่าง ๆ นั้น

หลักสูตรดังกล่าวได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการที่สหรัฐฯ และญี่ปุ่นส่งผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ ส่วนออสเตรเลียส่งผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารอากาศเข้าร่วมรับการศึกษา ซึ่งนอกจากจะได้นำเสนอแนวคิดเชิงนโยบายจากการปฏิบัติหน้าที่ของการเป็นผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำกรุงปักกิ่งแล้ว ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับนายทหารของกองทัพจีนและประเทศต่างๆ ที่ส่งนายทหารเข้าร่วมการศึกษาในหลักสูตรนี้ แต่ที่ผู้เขียนเห็นว่า จะได้รับประโยชน์มากที่สุดคือ กองทัพปลดปล่อยประชาชนจีนที่นอกจากจะได้โอกาสในการนำ

เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงในมุมมองของจีนแล้ว ยังสามารถประเมินท่าทีของประเทศต่างๆ และจัดทำเป็นรายงานผลไปยังคณะกรรมการธิการทหารกลางที่ควบคุมบังคับบัญชาและกำกับดูแลนโยบายด้านกิจการทหารทั้งปวงได้อีกด้วย ซึ่งประธานคณะกรรมการธิการทหารกลางก็คือผู้ที่ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนและประธานาธิบดีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ดังนั้น จึงทำให้หน่วยงานทั้งทางทหารและพลเรือนของจีนสามารถกำหนดบทบาททำที่และแนวทางในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างประสานสอดคล้องและมีความเป็นเอกภาพสูงมาก โดยเฉพาะในเรื่องการประมวลข้อมูลข่าวสารรวมทั้งการประเมินทิศทางด้านการต่างประเทศ ตลอดจนการตอบโต้ชี้แจงเพื่อการรักษาผลประโยชน์ของจีน

อาจกล่าวได้ว่า ช่องทางการจัดการศึกษาทางการทหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างความไว้วางใจระหว่างประเทศโดยกองทัพของจีนกับกองทัพของประเทศต่างๆ ได้ จึงเป็นข้อคิดที่กองทัพไทยน่าจะได้นำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้

เอกสารอ้างอิงประกอบการเขียนบทความ

- College of Defense Studies, NDU., PLA. (2010). **International Symposium Course : Reading Material**. Beijing : College of Defense Studies Press.
- National Defense University, PLA. (2010). **Handbook of the International Symposium Course 2010**. Beijing : College of Defense Studies Press.
- Xiong Guangkai. (2009). **International Situation and Security Strategy**. Beijing : Foreign Languages Press.
- Zhu Chenghu, Major General. (2010). **China's Defense Policy**. (Presentation in October 2010)